

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0246
Dok.: RAJ40250

Besvarelse af spørgsmål nr. 43 af 21. april 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme mv.) (L 217).

Spørgsmål:

”Hvilke regler gælder, når PETs afdeling, der beskæftiger sig med straffelovens kapitel 12 og 13, modtager oplysninger i henhold til den foreslåede § 110 a, men konstaterer, at de ikke kan bruge oplysningerne til efterforskning m.v., men at den del af PET, der beskæftiger sig med organiseret kriminalitet godt kan bruge dem. Kan oplysningerne videregives fra den ene del af PET til den anden, og hvilke regler gælder herom?”

Svar:

1. Efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 110 a, stk. 2, kan Politiets Efterretningstjeneste indhente oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder i det omfang, oplysningerne må antages at have betydning for varetagelse af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Efterretningstjenesten kan således ikke med hjemmel i bestemmelsen indhente oplysninger med henblik på varetagelse af andre opgaver end de nævnte.

Der kan herunder ikke indhentes oplysninger til brug for varetagelse af de opgaver vedrørende den alvorligste organiserede kriminalitet, som tjenesten vil overtage fra Rigspolicehens Nationale Efterforskningsstøttecenter, jf. herved anbefaling nr. 5 i rapporten om det danske samfunds indsats og beredskab mod terror. Indhentelse af oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder til brug for varetagelse af disse opgaver vil derfor skulle ske på grundlag af de gældende regler i forvaltningsloven og persondataloven, jf. nærmere pkt. 3.4.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2. I lovforslagets almindelige bemærkninger, a.st., omtales tilfælde, hvor efterretningstjenesten efter bestemmelsen i § 110 a, stk. 2, måtte modtage oplysninger, som viser sig at være uden be-

tydning for efterretningstjenestens virksomhed, men som kan være relevante for andre myndigheder, herunder andre dele af politiet. Om dette spørgsmål anføres:

”Der vil kunne forekomme tilfælde, hvor Politiets Efterretningstjeneste efter den foreslåede bestemmelse i § 110 a, stk. 2, modtager oplysninger, som viser sig at være uden betydning for efterretningstjenestens virksomhed, men som kan være relevante for andre myndigheder, herunder andre dele af politiet. Det kan f.eks. dreje sig om oplysninger, som kan have betydning for efterforskning af anden kriminalitet end den, som efterretningstjenesten er ansvarlig for.

I sådanne situationer må Politiets Efterretningstjeneste tage stilling til, om tjenesten kan videregive disse oplysninger til de relevante myndigheder.

Dette spørgsmål er ikke reguleret af det foreliggende lovforslag.

Det indebærer, at spørgsmålet – på samme måde, som hvis tjenesten i øvrigt kommer i besiddelse af oplysninger, som kan være relevante for andre forvaltningsmyndigheder – må afgøres efter de almindelige regler om videregivelse af oplysninger i forvaltningslovens kapitel 8. Er der tale om oplysninger vedrørende enkeltpersoners rent private forhold, vil videregivelse til andre forvaltningsmyndigheder således kun kunne ske under de skærpede betingelser, der fremgår af forvaltningslovens § 28, stk. 2.”

Som det fremgår, tager det anførte sigte på tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om efterretningstjenestens videregivelse af oplysninger til andre myndigheder.

3. På tilsvarende måde kan der principielt tænkes at opstå tilfælde, hvor efterretningstjenesten efter bestemmelsen i § 110 a, stk. 2, modtager oplysninger, som – uanset at de er indhentet med henblik på varetagelse af opgaver vedrørende straffelovens kapitel 12 og 13 – efterfølgende viser sig at være uden betydning for disse opgaver, men derimod af betydning for f.eks. varetagelsen af tjenestens nye opgaver vedrørende den alvorligste organiserede kriminalitet.

I sådanne tilfælde vil der kunne opstå spørgsmål om, hvorvidt oplysningerne kan anvendes i forbindelse med efterretningstjenestens opgaver vedrørende den nævnte organiserede kriminalitet.

Heller ikke dette spørgsmål er reguleret af det foreliggende lovforslag, og spørgsmålet må derfor afgøres efter almindelige forvaltningsretlige regler og principper om anvendelse og videregivelse af oplysninger inden for samme myndighed. Efter disse regler mv. vil oplysninger i almindelighed kunne anvendes, hvis der er en saglig begrundelse for det, jf. herved John Vogter, Forvaltningsloven (3. udg., 2001), side 565 ff.

Inden for disse rammer vil de omhandlede oplysninger således kunne anvendes af de relevante medarbejdere i efterretningstjenesten. Var dette ikke tilfældet, ville der kunne opstå situationer, hvor oplysninger, der var lovligt indhentet og allerede forelå i tjenesten, ikke kunne anvendes af relevante medarbejdere med henblik på efterforskning og bekæmpelse af alvorlig organiseret kriminalitet.

4. Det bemærkes, at det også i dag vil afhænge af de omtalte almindelige forvaltningsretlige regler og principper, om Rigspolitichefens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til brug for opgaverne vedrørende den alvorligste organiserede kriminalitet kan anvende oplysninger, der er indhentet af Politiets Efterretningstjeneste med henblik på f.eks. efterretningstjenestens opgaver vedrørende straffelovens kapitel 12 og 13. De omhandlede oplysninger vil således også i dag i almindelighed kunne anvendes til brug for de nævnte opgaver vedrørende den alvorligste organiserede kriminalitet, hvis der er en saglig begrundelse for det.

Dette hænger sammen med, at både NEC (Rigspolitiets afdeling A) og Politiets Efterretningstjeneste (Rigspolitiets afdeling G) organisatorisk er en del af Rigspolitichefembedet, og at NEC og Politiets Efterretningstjeneste derfor i forvaltningsretlig forstand er to enheder inden for samme myndighed, jf. herved pkt. 3.4.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den omstændighed, at Politiets Efterretningstjeneste kommer til at overtage opgaver vedrørende den alvorligste organiserede kriminalitet fra NEC, betyder således ikke, at der bliver en udvidet adgang til at anvende oplysninger, som Politiets Efterretningstjeneste har indhentet med henblik på sine opgaver vedrørende straffelovens kapitel 12 og 13, i forbindelse med Rigspolitiets opgaver vedrørende den alvorligste organiserede kriminalitet.

5. Det anførte betyder naturligvis ikke, at oplysninger som de omhandlede frit kan udveksles mellem medarbejdere i efterretningstjenesten, jf. herved princippet i forvaltningslovens § 32, hvorefter den, der virker inden for den offentlige forvaltning, ikke i den forbindelse må skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes opgaver.

Endvidere bemærkes, at den beskrevne situation alene vil kunne opstå, hvor efterretningstjenesten har indhentet de pågældende oplysninger på grundlag af en antagelse om, at oplysningerne vil have betydning for varetagelse af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Som anført under pkt. 1 ovenfor vil der således ikke med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kunne indhentes oplysninger med henblik på varetagelse af andre af tjenestens opgaver end de nævnte.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 87.